

Forfatter: Motzfeldt, Peter

Titel: BREV TIL: Christie, Wilhelm Frimann Koren FRA: Motzfeldt, Peter (1820-11-11)

Citation: Motzfeldt, Peter: "BREV TIL: Christie, Wilhelm Frimann Koren FRA: Motzfeldt, Peter (1820-11-11)", i *Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen*, Gyldendalske Boghandel, s. 302. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990951-000-shoot-L0019909510000155.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Danske og Norske, især i Tiden nærmest efter Adskillelsen

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Christianiad. 11te November 1820.

Kjære Christie!

Trende Breve har jeg nu at takke Dig for. — Noget seent kommer denne Tak, — men det maa Du tilgive; jeg er flau og sløv, saa at Alting gaaer seent for mig; og det er sandeligen ilde; thi jeg har saamange Forretninger, at jeg vel behøvede en hurtig og en munter Aand. — At Du frasagde Dig den Ære at komme til Stortinget, gjorde mig ondt, da jeg saa gjerne vilde havt Dig her, baade for min egen Skyld og for — Thingets. Men jeg kan ei fortænke Dig i, at Du undslog Dig derfor. Du har arbeidet nok, meget mere end nogen Anden har arbeidet eller vils. 303arbeide i Stortingets Sager; — og har Du end ved Dit Arbeide erhvervet Dig den glade Overbeviisning, at have udrettet meget til Landets Bedste, saa har Du ogsaa derved havt mange Ubehageligheder, især den, at Du stundom ei har kunnet vinde Bugt med Uforstand og Lumpenhed. Naar Du da endog føler, at Dit Helbred har lidt ved dette Storthings-Slæb, og at den overalt er svagere og saaledes ei vilde tillade Dig at virke med den Kraft, som Du ønskede, da er dette vistnok en gyldig Grund for Dig til, nu at overlade Andre Din Plads. Men det bør da kun være for denne Gang; bør kun være et Pusterum for Dig. En Mand som Du maa frem paa Scenen igjen om ikke hele Stykket skal blive en Farce. — — — — — Den meget vigtige Ret at foleslaa Embedsmænd, som Regjeringen har, er saare vanskelig rigtigheden at benytte. Der burde rettest kun spørges om, med hvem er Embedet bedst tjent? men deels er det nu engang saa, at det er en Fordeel, ei et onus at have Embede, og det synes da, at den Fordeel maa komme de forskjellige Aspiranter til Deel i Forhold til den Fordeel, Staten allerede har havt af deres Kundskaber, Flid og Redelighed, — og deels vilde det give Regjeringen en altfor vilkaarlig Magt, dersom ei visse Egenskaber, saasom Tjeneste-Aar, skulde i Almindelighed tjene til Regel for dens Forslag. Jeg skal imidlertid ei undlade at gjøre opmærksom paa det Meget, der taler for T. —

Du vil vide, hvad jeg tænker om de Mænd, som nu skulle sendes til Thinget. Hvad kan jeg tænke andet, end at det seer saare sørgeligt, ja virkelig farligt ud. Tænk, Eliason, Pløen, Flor, Sebbelow, Bøckmann, Teis Lundegaard, Nanson, Foged Bull; hvilket Antal af forskruede, om ikke gemene Karle; — og hvor let faae de ei en Pluralitet ved Hjælp af de mange Bønder, hvoraf endeel ere lumpne, og Mængden dumme nok til at lade sig lede af dem! Det er saare sørgeligt at see, at de brave Folk unddrages. 304sig fra Valget og lader uduelige og tildeels uværdige Personer komme til det vigtige Hverv at tale Folkets Sag. Du kan tro mig, — med et daarligt eller lumpent Storting resikerer vi mere end blot dumme og gale Storthingsbeslutninger. Mon der ei ere dem, som gjerne see, at Thinget gjør det saa galt, saa at enhver bliver misfornøiet dermed, — og at man tør fremkomme med det Spørgsmaal, duer denne Constitution for Norge? og hvor snart gaar det da ei til — at Norge bliver indlemmet, — ophører at være til; — det synes vel, at saadant skulde finde altfor mange Vanskeligheder. Ja, Modsigelser finder det vel, — men hvor er Modstanden eller Kraften til Modstanden, naar Thinget ei har Nationens Agtelse og Tillid? Overalt bør vi ei være uvidende om, at naar Naboen vil bruge Magten, da bukke vi under, — ei fordi Folket ei kunde forsvare sig; men fordi det ei vil, det ei gider, — det ei er enigt. At betage Naboen enhver grundet Anledning til et saadant Skridt, det bør være vor Klogskab. Deraf følger ikke, at man skal krybe eller lade sig gaa paa. Der er en vis værdig Beskedenhed, som sømmer sig ligesaavel et Folk som enkelte Mennesker. Men mon Mængden af dem, der komme til dette Thing, have nogen Idee herom? Krogh, Sibbern, Falsen og Gram ere de Mænd, vi skulde stole paa. Du seer, jeg regner F. med, og troer med Rette; thi han kan vist virke meget godt, naar han vil, og jeg formoder, han saa vil paa dette Thing; thi det bliver her mere Udmærkelse ved at være fornuftig, end ved at være desperat og forkeert, da Mængden er saa. At Valget i Christiania faldt saa slet ud, var Dig vist uventet, — mig virkelig ogsaa, da Mængden af de 15 Valgmænd vare brave og fornuftige Mænd.

Men Sagen er, at disse fornuftige Mænd ikke havde talt sammen i Forveien, men valgt spredt eller efter sit Hoved. 5 af Valgmændene have derimod været enige om at vælge Pløen og Stenersen, og det var nok. Young blevs. 305nemlig Repræsentant med 13 Stem., Arnsen med 11, og Pløen og Stenersen hver med 5. Man siger, at de, der have stemt for Pløen, ere nu selv skamfulde derover; de har nok troet, at han ei var bleven Repræsentant, — de vilde kun vise ham den Ære, at han skulde faa nogle Stemmer. Pløen er bleven Pokkers storagtig, siden han blev valgt, og fortæller meget om Alt det, han skal udrette. Paa et her vedlagt Blad finder Du Beskrivelse over hans første Bedrift som Folke-Taler. — — Jeg har jævnlig Gigt og endnu jævnligere daarligt Lune.

Brevet maa nu afsted. Hils alle Venner fra

Din Ven
Mofeldt.

(Vedlagt Blad). Paa Forenings Dagen den 4de November 1820 er der i Klubben Enigheden forefalden en heel Deel Uenighed. Som jeg har hørt det fortælle, vil jeg her berette det, uden at kunne indestaae for Rigtigheden, dog er nok Tildragelsen i det Væsentlige saadan. Der var et stort Middagsselskab i Klubben i Anledning af Dagen. Enighed i at drikke skal der have været, saa at Perialen var almindelig temmelig tidlig ved Bordet. Marcus Pløen, der vil spille en Rolle og taler om sit høie Kald og Værdighed som Repræsentant; ja som vil være en Francis Burdet (skjøndt forbandet i det Smaae), fortalte Selskabet: „at han vel var buden til Statholderen (hvor der ogsaa den Dag var stort Selskab), men at det ei sømmede ham som Repræsentant

at gaa derhen, — men at han ansaae det for sin Pligt at spise med Folket." — Han proponerede mange sentimentale politiske Skaaler, baade Norge vedkommende og for Spanien, Neapel og Portugal. Deriblandt var ogsaa en Skaal for „Repræsentations Retten." — Gamle Mægler Smith, der ei hører godt og forstaar ei stort, naar han end hører, — raabte

L. Daae, *Breve fra Danske og Norske.*

20

s. 306 med Glasset i Haanden: ja Souveræniteten! Skaal for Souveræniteten! Dette gjorde naturligviis megen Sensation; men da det oplystes, at det kun var Døvhed, Dumhed og Perial, som havde forledet Smith til dette Udraab, saa blev han kjendt fri for videre Tiltale — end de smaae Artigheder af Dosmer, Svenske osv., som under Sagen vare blevne ham tildeel. Nu skulde der synges den Sang til Dagen, som Wulfsberg havde forfattet, og som har staaet i Morgenbladet, Pløen, der synger godt, blev af Directionen anmodet om at være Forsanger. Han sang ogsaa de to første Vers, men da han kom til det tredje, hvor der tales om den hvide Fane, erklærede han, at han ei kunde synges det, — og at ingen brav Nordmand kunde synges dette Vers. Endeel holdt med ham heri, men Directionen, som havde approberet Sangen, og Mængden af Selskabet meente, at det omhandlede ei indeholdt noget Anstødeligt. Disse sang da dette Vers, medens Pløen og de der holdt med ham sang det 4de, hvilket maa have været meget opbyggeligt. I den Dispyt, som længe vedvarede om denne Sag, pukkede Pløen bestandig paa, at han var Folkets Repræsentant. En Officeer, jeg tror det var Capitaine Aubert, sagde ham da, at han ei var dette før næste 1ste Februar, — og at det gjorde Christiania liden Ære, at han nogentid blev det. Herover blev da meget Mudder; men det synes som om det blev paa en Maade bilagt; thi noget efter skal Pløen have proponeret Aubert, at drikke et Glas Viin med ham, — men Aubert, som ogsaa skal have havt en dygtig Perial, svarede: „hvor tør en saadan Slyngel som De proponere at drikke med mig?" Der blev da en stor Tummel, da nogle tog Partie med P., nogle med A —; ja det har nok gaaet noget haandgribeligt til; thi Chr. Heierdahl, en af Directeurerne, der vilde styre til Rette, skal under denne Mægling have mistet begge Kjoleskjøderne. Pløen forlod nu Selskabet, og jeg tror Aubert ligesaa. Men begge Partiers Allierede fik sig derefter Champagne ind og draks. 307 et almindeligt Forlig. Der blev da besluttet at sende Bud efter Pløen igjen. Han kom ogsaa, men idet han kom ind, oplod en Fay — en Krambod-Karl — sin Røst og sagde: ja, I maa nu sige, hvad I vil, saa er Pløen dog en Slyngel, og slog derved i Bordet saaledes, at Blodet gik udaf Knogerne paa ham. Larmen blev da atter almindelig. Nogle vilde have Fay jaget ud, — Andre kastet ud (dette var nok det Rette, thi han var saa fuld, at han ei kunde gaa, endsige jages), atter Andre holdt med Fay: og Haandgjerningen skal igjen have begyndt. Men see! nu fremstod Bager Bølling og holdt omtrent følgende Tale: Hør Karle! I have nu støiet og klamres nok, — I have drukket Forlig, men I holde det ikke; nu siger jeg Jer, at den første, som nu slaaer eller skjælder, den tager jeg i Nakken og smider nedad Trapperne. Til denne rørende Tale skal han have gesticuleret med saadant Udtryk, at man saa, Manden mente det alvorligt, og derved blev der da en Ende paa Tumulten. Man fortæller nu, at flere Jurister skulle være consuleret angaaende den Qvæstion, om „Slyngel" er et saadant Uqvemsord, at der efter Loven følger Straf for sammes Brug. Men endnu troer jeg ikke, man er enig med sig selv, om der skal anlægges Sag angaaende denne Slyngel. Jeg husker ved denne Leilighed paa den lange Definition, som Sverdrup engang paa Eidsvold gjorde om Forskjellen imellem et Uqvems Ord og et ubeqvemt Ord. — Jeg — som ei er Jurist — er ellers af den eenfoldige Formening, at Vedkommende i dette Tilfælde ei lettelig kan faa nogen Satisfication ved Retten; thi Skjældsordet er ei sagt, hverken til Things eller i nogen ædru Forsamling; det maa vel ansees som sagt i Krohus, Mølle el. Smeddie.

20*